

Täysistunto

Torstai 21.5.2026 klo 16.00

2.2. Suullinen kysymys drooniuhasta ja viranomaisyhteistyöstä (Antti Kaikkonen kesk)

Suullinen kysymys SKT 82/2026 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.06 **Antti Kaikkonen kesk:** Arvoisa puhemies! Ukrainan sodan laineet lyövät Suomeen saakka, ja nyt viime kuukausina ja viikkoina näitä drooneja on todella valitettavasti alkanut päätyä Suomeen saakka. Ne ovat nopeasti yleistynvä ja vaikeasti ennakoitava turvallisuusuhka, ja itsekin kiirehtisin sitä, että nämä asiat saadaan nyt nopeasti kuntoon.

Kansalaisilla on oikeus tuntea olonsa turvalliseksi, ja hallituksen velvollisuutena on varmistaa, että viranomaisilla on riittävät ja yhteensopivat keinot havaita, tunnistaa ja torjua drooneja ja varoittaa niistä.

Tämä kaikki koskettaa, arvoisa puhemies, samanaikaisesti poliisia, Rajavartiolaitosta, Puolustusvoimia, pelastustoimea ja Hätäkeskuslaitosta, ja kaikilla näillä on oma lainsäädäntönsä. Tällä viikolla on kuultu, että esimerkiksi hankintalaki hidastaisi uuden vaaratiedotejärjestelmän käyttöön ottamista. Aluevalvontalaki ei tunnista drooneja lainkaan, ja Puolustusvoimilla ei ole oikeutta lähettää vaaratiedotteita suoraan kansalaisille. Eli tämä kokonaisuus täytyy saada aika ripeästi kuntoon. Ehkäpä pääministeriltä siksi kysyisin: mihin konkreettisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta drooneihin liittyvä lainsäädäntö, [Puhemies koputtaa] viranomaisten toimivaltuudet ja kansalaisten varoittamisjärjestelmät vastaisivat tämän päivän haasteeseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos hyvin laajasta kysymyksestä. Yritän pääpiirteittäin vastata.

Ensinnäkin haluan kiinnittää huomion siihen, että kun oli tämä vakava epäily ja varoitus siitä, että Suomeen voi tulla näitä droneja räjähdelaistissa, niin minusta Puolustusvoimat toimi esimerkillisesti. Heillä oli kyky havainnoida, jos joku olisi lähestynyt, ja kyky torjua. Se meni hienosti. Viranomaisten välinen yhteistyö tällä kertaa pelasi. Pelastusviranomaiset saivat tiedon, ja he tekivät tämän hälytyksen kansalaisille.

Se, mikä ei mennyt niin hyvin, oli se, että me ei olla riittävästi varauduttu siellä kotien tasolla siihen, mitä tämä tarkoittaa, ja siihen me kiinnitetään nyt erityistä huomiota, kansalaisille viestimiseen ja heidän tietoisuutensa lisäämiseen siitä, mitä pitää tehdä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

Mitä tulee tähän koko muuhun kokonaisuuteen, niin me ollaan aloitettu tämä valmistautuminen toki jo aikaisemmin, mutta nyt vielä erityisesti kiihdytetään viranomaisten välistä yhteistyötä, katsotaan, mitä vielä täytyy tehdä paremmin, onko lainsäädännössä muuttamistarpeita, tarvitaanko lisää kalustoa ja vaaratiedotejärjestelmää viedään eteenpäin. Voin vakuuttaa suomalaisille, [Puhemies koputtaa] että hallitus tekee tässä nyt kaikkensa yhdessä viranomaisten kanssa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.08 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on kuuluisa kriisinkestävyydestään ja varautumisestaan, ja kansalaisten pitää voida siihen luottaa. Kun Suomen kriisinkestävyydestä jotain lausutaan, niin sanojen täytyy pitää. Sen vuoksi, ministeri Rantanen, me puhumme nyt tärkeästä asiasta.

Pidän erikoisena sitä, että te viittasitte edelliseen hallitukseen. Jos edellinen hallitus vuonna 2020 eduskunnan yksimielisesti päättämällä, yhdessä päättämällä 112-järjestelmällä päätti tuolloin jo ennen Ukrainan sotaa lähteä liikkeelle, niin teillä olisi nyt vastuu tehdä vaaratiedotusjärjestelmä, joka todella toimii ja vastaa kansalaisten odotuksiin. [Oikealta: Olisihan sen toki voinut tehdä jo viime kaudella!]

Ministeri Rantanen, milloin te voitte taata, että kansalaisilla on pitävät, selkeät toimintaohjeet drooniuhkatilanteiden varalta, ja milloin on vaaratiedotusjärjestelmä, joka toimii aukottomasti? Teillä on nyt valta ja vastuu. [Ben Zyskowicz: Eikö teillä ollut silloin valta ja vastuu päättää?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri indikoi nyt, että hän haluaa vastata tähän kysymykseen. — Olkaa hyvä.

16.09 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan vielä nyt todeta sen, että siis EU-lainsäädäntö edellytti tämän vaaratiedotejärjestelmän tekemistä jo viime kaudella. Siksi ministeri Rantanen totesi aivan oikein, että viime hallitus ei tehnyt sitä rahoitusta. [Jenna Simula: Oli tärkeämpääkin tekemistä! — Perussuomalaisten ryhmästä: Kehitysapu on niin tärkeätä!] Meidän hallituksemme kirjasi tämän ohjelmaan. Viime vuonna, vuosi sitten, tämä rahoitus on myönnetty, ja nyt tämä vaaratiedotusjärjestelmä etenee yhtenä tärkeänä osana tähän kokonaisuuteen eli monikanavaiseen tiedotusjärjestelmään.

Mutta mielestäni tämä ei ole nyt se paikka, missä riidellään hallitusten välisistä tekemisistä, mistä te aloititte tämän, vaan nyt pitäisi katsoa, [Hälinää — Puhemies koputtaa] arvoisa oppositio, arvoisa SDP, yhdessä sitä, mitä nyt tehdään. Ja edelleenkin vakuutan teille, että viranomaiset ovat käyneet ja vielä nyt näiden viime perjantain tapahtumien jälkeen käyvät läpi kaiken, mitä me voidaan tehdä paremmin. Tulen maanantaina kutsumaan kaikki keskeiset viranomaiset, myös kuntien edustajat, hyvinvointialueiden edustajat, työmarkkinajärjestöt, vielä keskustelemaan siitä. Me vastaamme kysymyksiin, haemme ideoita, katsomme, miten me saamme koko maan tasolla tämän toimimaan vielä paremmin. On selvää, että meille tulee [Puhemies koputtaa] näitä uusia uhkia, ja koko ajan pitää vain toimia paremmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Räsänen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

16.11 **Hanna Räsänen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä kuulla, että tämä pakotettu viestijärjestelmä on tulossa Suomeen, mutta meillä on kyllä tähän liittyvä ongelma. Meillä on Suomessa, varsinkin itäisessä Suomessa, katvealueita, missä matkapuhelimet eivät kuulu. Olemme ottaneet useita kertoja esille, että esimerkiksi ambulanssin soittaminen on kovin vaikeaa, jos ei ole matkapuhelinkenttää. Kysynkin nyt hallitukselta: vaatiiko tämä teidän tuleva järjestelmä, pakotettu viesti, myös matkapuhelinkentät, ja jos se vaatii, niin kuinka se tavoittaa itäsuomalaiset ihmiset? Olemme liikenne- ja viestintäministerille useita kertoja huomauttaneet tästä asiasta, ja ministeri on todennut, että tässä asiassa ei ole ongelmaa, mutta voin kyllä kertoa Itä-Suomessa asuvana ihmisenä, että siinä kyllä on ongelma. Kysynkin pääministeriltä: kuinka hallitus aikoo nyt huolehtia siitä, että nämä viestit tavoittavat ihmiset kaikkialla Suomessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kysymys kuuluu nyt sisältönsä puolesta liikenne- ja viestintäministeri Ranteelle. — Olkaa hyvä.

16.12 **Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ensin täytyy todeta, että varmastikin on näin, että tätä nykyistä vaaratiedotusjärjestelmää täydennetään ja korjataan juuri sillä tavalla kuin on Suomelle parasta. Me liikenne- ja viestintäministeriössä ja nimenomaan Traficomien vastuulla olemme koko ajan jatkaneet yhteyksien parantamista yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Valvontaa on lisätty, mittauksia on lisätty, mutta jos ollaan aivan täysin rehellisiä, niin tämä uusi järjestelmä, jota nyt ajetaan ministeri Rantasen mukaan eteenpäin ja hänen johdolla, tietenkin tulee olemaan kattavampi kuin tämä nykyinen 112. Sillä ei tule olemaan mitään esteitä.

112:n osalta täytyy myöskin todeta, että siinä yhteistyössä turvallisuusviranomaisten kanssa ja nimenomaan koskien näitä katvealueita, joita meillä löytyy näin laajassa maassa, ollaan menty parempaan suuntaan koko ajan. Mehän teemme koko ajan kaikkemme nimenomaan sen eteen, että Suomessa jokainen saa sen avun silloin, kun sen tarvitsee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.13 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun tässä vastauksissa nyt kuuluu se, että on edellisen hallituksen vika, niin kysytään nyt sellainen kysymys, mistä ei voi edellistä hallitusta syyttää.

Nimittäin viime viikolla kuulimme hämmäntävän viestin työnantajilta työntekijöille, kun EK oli sitä mieltä, että näissä tilanteissa, joissa informoidaan muun muassa droneista, täytyy jäädäkin kotiin, mutta samaan aikaan palkkaa ei makseta. Eli jos ihminen noudattaa viranomaisten ohjetta ja jää turvallisuussyistä kotiin drooniuhan aikana, palkkaa ei makseta. Onko todella niin, että kansalainen joutuu itse kantamaan taloudellisen riskin siitä, että toimii viranomaisten ohjeiden mukaisesti? Ministeri Rantanen, tällainen viesti rapauttaa uskottavuutta ja luottamusta viranomaisiin ja turvallisuusohjeisiin. Miten hallitus aikoo korjata tämän tilanteen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.14 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia paljon, arvoisa herra puhemies! Tämä edustaja Malmin esille nostama asia on myös hyvin tärkeä huomio

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

tähän keskusteluun. Se oikeastaan ehkä kertoo myös siitä, miten laaja-alaisen ongelman parissa me tällä hetkellä yhdessä teemme työtä.

On varmasti näin, että lainsäätäjä ei aikoinaan, kun vastaavasti meidän työlaainsäädäntöä on säädetty voimaan, ole kyennyt näkemään tulevaisuuteen sillä tavalla, että nämä kaikki ikään kuin poikkeusolot olisi huomioitu. Tällä hetkellä meillä on lainsäädännössä huomioitu vaikka tulipalot ja luonnonkatastrofit, mutta taas vastaavasti tämän muuttuneen turvallisuustilanteen myötä näyttää siltä, että kaikilta osin lainsäädäntö ei ole myöskään kovin yksiselitteistä. Tästä kertoo myös se, että tällä hetkellä työntekijöiden ja työnantajan näkemykset ovat taas vastaavasti erkaantuneet toisistaan.

Tämän vuoksi olen käynnistänyt tästä asiasta nyt tarkan virka-analyysin ja selvityksen ministeriössä ja olen myös kutsunut partit koolle käymään tätä keskustelua yhdessä. Toivon, että tässä löydetään nyt yhteinen näkemys siitä, millä tavalla näissä tilanteissa toimitaan, koska on täysin päivänselvä asia, että suomalaisen kansalaisen täytyy pystyä luottamaan viranomaisen antamaan ohjeistukseen ja [Puhemies koputtaa] hänen täytyy toimia juuri sen mukaisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.15 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Moni suomalainen on huolissaan siitä, mitä ympärillä tapahtuu, ja silloin tietysti viestinnän pitää toimia aina oikea-aikaisesti. Meillä Suomessa on valitettavasti monesti vain se ongelma, että aina pallotellaan, kenen hallinnonalalle tämä kuuluu. Nytkin ollaan tällä viikolla saatu lukea, että puolustusvaliokunnan johto on huolissaan, etenevätkö sisäministeriössä asiat niin kuin on pitänyt. Vuosi on jo kulunut, rahat on annettu, mutta mitään ei tapahdu. Operaattorit taas viestintäpuolella sanovat, että me voisimme jo tehdä töitä, jos meille annettaisiin toimeksianto. Tässä olisi nyt tärkeää, että hallituksessa joku ottaa johtajuuden koko tästä prosessista, niin että suomalaiset saavat tehokkaan, toimivan ja oikea-aikaisen järjestelmän.

Yksi huoli, mikä meillä tuolla viestintäpuolella on herännyt, on kyberturvallisuus. Meillä erityisesti Kyberturvallisuuskeskus huutaa rahapulassaan, koska nyt säästötoimien vaikutuksesta riskit kyberturvallisuuden uhkista ovat vain kasvaneet.

Miten tämä kaikki yhteensovitetaan palvelemaan suomalaisten tarpeita?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sisäministeri Rantanen, olkaa hyvä.

16.16 Sisäministeri Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt on erittäin tärkeää... Tässä ei ole sinänsä hallitus—oppositio-rajaa, me puhumme suomalaisten turvallisuudesta. [Vasemmalta: Äskeli oli!] Haluan todeta sen, että meillä on jo monikanavainen hälytysjärjestelmä, vaaratiedotejärjestelmä. Meidän vaaratiedotteet tällä hetkellä menevät 112-sovellukseen, radioon, televisioon, Teksti-TV:seen, internetiin, ja sen lisäksi meillä on vielä kiiretilanteessa käytössä meidän väestöhälyttimet sekä kaiutinautot. Nyt me olemme rakentamassa vielä tätä järjestelmää täydentämään tämän pakotetun viestijärjestelmän, ja se työ on käynnissä. Sen tämä hallitus tekee, täydentää, ja samoin sinne 112-sovellukseen tuodaan tämä ilmahälytysvaara.

Nyt on äärimmäisen tärkeää se, että suomalaiset voivat luottaa siihen, että jos sellainen uhka-arvio tehdään, niin vaaratiedotteen näitä edellä mainittuja kanavia pitkin tälläkin het-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

kellä saa. Se, mitä me olemme tunnistaneeet, on se, että suomalaiset tarvitsevat ehkä vielä enemmän ohjeistusta sen vaaratiedotteen jälkeen, mitä sitten tulee tehdä, ja tähän työhön olemme jo ryhtyneet.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja vielä pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.17 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos. Tähän yhteensovittamiseen. Heti maanantaina aamulla seitsemän jälkeen olivat kansliapäälliköt koolla, ja heti käytiin läpi tämä tilanne ja lähdettiin hakemaan parantamisen paikkoja. Nyt me edelleen jatketaan tätä. Tosiaan viittasin edellisessä puheenvuorossani siihen, että toimijoita laajasti — viranomaiset ja alueelliset toimijat, työnantajat, työntekijät — kutsutaan koolle käymään keskustelua. Sen lisäksi ensi tiistaina kokoontuu ensimmäisen kerran uusi varautumisen ministerityöryhmä. Kaikkien näiden tarkoituksena on se, että tämä kaikki toimii saumattomasti eri ministeriöiden välillä, eri viranomaisten välillä, ja kaikella tavoitellaan a) Suomen turvallisuutta ja b) suomalaisten turvallisuudentunnetta.

Me nimenomaan halutaan, että suomalaiset voivat elää arkeaan rauhassa — Suomeen ei kohdistu suoraa sotilaallista uhkaa, mutta tämä sota roiskuu tänne — ja meidän täytyy tehdä se tavalla, että suomalaiset voivat luottaa siihen, että uhat torjutaan ja järjestelmät toimivat, ja ihmiset tietävät, mitä näissä tilanteissa pitää tehdä. Minä luulen, että se oli se suurin, että yksinkertaisesti ei tiennyt. Jos vaaratiedote tulee, ensi kerralla pitää tietää, miten minä toimin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

16.19 Jani Kokko sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo 12 vuoden ajan sotatanner on ollut maantieteellisesti lähempänä Helsinkiä kuin Suomen Lappi, joten on luonnollista, että jossain vaiheessa sodan laineet yltävät Suomeen asti. Tämän kevään aikana olemme nähneet näiden droonien johdosta, että Suomikaan ei ole erillinen saareke siinä, mitä tapahtuu Ukrainassa.

Näin tietysti puolustusvaliokunnan jäsenenä täytyy olla tyytyväinen niihin selvityksiin, mitä asevoimiltamme on saatu, että asevoimat ja viranomaiset ovat olleet valppaina varsinkin tässä viimeisimmässä tapauksessa ja toimenpiteet ovat olleet oikeasuhtaisia ja -aikaisia. Varsinkin jos vielä saataisiin tämä tiedotus- ja varoitusjärjestelmä kansalaisille mahdollisimman nopeasti kuntoon, niin varmaan heidänkin mielialansa rauhoittuisi.

Mutta sehän ei ratkaise sinällään tätä juurisyytä tässä ongelmassa, että Ukraina iskee Suomen lähialueille, Venäjän energiasektoriin, koska länsi ei ole kyennyt asettamaan sellaisia pakotteita, joilla oikeasti saataisiin halvaannutettua Venäjän energiasektoria ja erityisesti öljynvientä. Siksi kysyisinkin teiltä, arvoisa pääministeri: mitä Suomi aikoo tehdä osana läntistä yhteisöä, [Puhemies koputtaa] että nämä pakotteet Venäjää vastaan olisivat entistä vahvempia ja [Puhemies koputtaa] öljynvienti saataisiin katkaistua?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.20 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Enempää en voisi olla samaa mieltä kysymyksen tästä kokonaisuudesta: juurisyihin pitää päästä kiinni. Tällä hetkellä nimenomaan edelleenkin me tuemme Ukrainaa sen taistelussa. 90 miljardin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

lainan vapautuminen Unkarin vaalien jälkeen oli loistava uutinen Ukrainalle. Se pystyy puolustautumaan, se pystyy varustautumaan, se pystyy kehittämään myöskin omia puolustusjärjestelmiään.

Toinen on sitten nämä pakotteet. Me saatiin niin ikään tuossa Eurooppa-neuvostossa hyväksytyä se 20. pakotepaketti Venäjää kohtaan, ja seuraava on valmistelussa. Me haemme laajempaa kansainvälistä yhteistyötä Euroopan unionin ulkopuoleltakin tämän varjolaivaston toiminnan kuriin saamiseksi — se on tapa, millä Putin pumpppaa rahaa sotakassansa — ja monia, monia muita töitä tehdään sen eteen, että pystytään heikentämään Venäjää ja samaan aikaan vahvistamaan Ukrainaa. Se on se tie, millä tämä karmeaa sota ja tappaminen saadaan loppumaan, pakotetaan Putin ja Venäjä tätä kautta neuvottelupöytään. Ilahtuttavaa on se, kun katsoo, miten Ukraina tällä hetkellä puolustautuu, [Puhemies koputtaa] että miten se kykenee puolustautumaan, ja se antaa toivoa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.21 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on käyty mielestäni erittäin hyvää keskustelua tärkeästä asiasta, joka huolettaa suomalaisia ihmisiä. Tämä monikanavainen tiedotus saattaa kuitenkin hieman sekoittaa kuulijoita ja niitä, jotka seuraavat kyselytuntia. Siksi haluaisin kysyä sisäministeriltä: jos nyt suomalainen, joka seuraa tätä kyselytuntia ja on vielä hieman hämmentynyt, niin voisitteko kertoa hyvin selkeästi, että jos nyt ensi viikolla kävisi niin ikävästi, että Suomen jollekin alueelle eksyisi tämä drooni, niin millä tavalla tämä suomalainen henkilö saa tiedon siitä, että nyt on vaaratilanne, ja kuka hänelle kertoo ja miten hänelle kerrotaan, miten pitää toimia sen jälkeen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

16.22 **Sisäministeri Mari Rantanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos erinomaisesta kysymyksestä, tämä on hyvä kohta käydäkin tämä asia läpi.

Ensinnäkin olemme jo päivittäneet ohjeita tällaisen tilanteen varalle, ja ne löytyvät tällä hetkellä sivustoilta pelastustoimi.fi ja samoin tuolta sisäministeriön sivuilta. Sikäli mikäli uhka-arvio on sellainen, että pelastusviranomaiset antaa vaaratiedotteita, niin tulevat toimia kuten siinä vaaratiedotteessa lukee. Mistä se vaaratiedote tällä hetkellä tulee? Ensinnäkin kehoitan kaikkia, joilla on älypuhelin, lataamaan 112-sovelluksen kännykkään. Sieltä tulee vaaratiedotetta. Sitten ne tulevat radiosta, televisiosta, ne tulevat teksti-tv:seen, ne tulevat internetsivuille, ja jos on oikein todellinen vaara, kiire, hätä, niin meillä on myöskin väestöhälyttimet, jotka alkavat soimaan, ja meillä on myöskin tällaisia kaiuttimia käytössä. Eli varsin monesta kanavasta tämän tiedon ihminen kyllä saa.

Se on hyvin tärkeää myös huomata, [Puhemies koputtaa] että on tärkeää noudattaa viranomaisen antamaa suositusta silloin, kun sellainen annetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joonas Räsänen, olkaa hyvä.

16.23 **Joonas Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella viime perjantaina aika moni meistä täällä heräsi hävittäjien jylinään. Kuitenkin se oli positiivista, että ne olivat omia hävittäjiä, mistä varmasti kaikki olemme tyytyväisiä viranomaisille, siitä, että tässä on hienosti toimittu. Mutta aivan varmasti monelle on todella jäänyt epäsel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

väksi se, miten näissä tilanteissa tieto tavoittaa kaikki suomalaiset, jotta jokainen osaa siten sitä omaa arkeaan tällaisessa poikkeuksellisessa tilanteessa pohtia.

Tällä kyselytunnilla on nyt paljon kyselty, miten näitä uusia järjestelmiä nyt kehitetään ja koska niitä ollaan ottamassa käyttöön. Hallitus on tähän rahoitusta jo varannut, kehitystyö on aloitettu, mutta ehkä se kysymys, mikä on jäänyt vielä ilmaan, on se, milloin tämä uusi vaaratiedotejärjestelmä on toiminnassa. Uskoisin, että se on se kysymys, joka suomalaisia eniten kiinnostaa. Varmaan oikea vastaus olisi se, että sen olisi pitänyt olla jo eilen, mutta kun tässä tilanteessa nyt olemme, niin kysyn, ministeri Rantanen: voitteko nyt luvata kaikille suomalaisille, minä päivänä [Puhemies koputtaa] tämä uusi vaaratiedotejärjestelmä on toiminnassa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

16.25 **Sisäministeri Mari Rantanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toistan edelleen sen, minkä äskenkin totesin. Meillä on monikanavainen vaaratiedotejärjestelmä, ja nyt sieltä saa tämän tiedon: radio, televisio, internetsivut, teksti-tv, tarvittaessa väestöhälyttimet, nettisivut ja tämä 112-sovellus. Nyt kehotan ja kannustan kaikkia, joilla älypuhelin on, lataamaan tämän 112-sovelluksen omaan kännykkään, jotta sieltä tulevat ne vaaratiedotteet siihen kännykkään. No, siihen samaan kännykkään ollaan nyt tekemässä vielä lisäksi järjestelmää, josta tulee pakotettu hätäviesti läpi, ja tätä rakennetaan nyt hartiavoimin. En osaa luvata sitä eksaktia päivämäärää, milloin tämä on valmis. Olen ministerinä kehottanut tekemään sen niin pian kuin mahdollista. Rahoituksen tämä hallitus tähän asiaan on hoitanut jo viime vuoden puolella, ja uskon, että tämä on koko hallituksen yhteinen tahtotila. Tässä ei aikaila yhtään. Sitä tehdään mahdollisimman nopeasti, mutta siihen asti [Puhemies koputtaa] nämä edellä mainitut vaaratiedotekanavat ovat käytössä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laine-Nousimaa, olkaa hyvä.

16.26 **Hanna Laine-Nousimaa sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten olemme tässä jo keskustelua käyneet, on todettu, että Ukrainan tuki täältä Suomen eduskunnasta on yhtenäinen ja yksimielinen. Kun me joudumme sivullisina kärsimään siitä, että Ukrainan droonihyökkäykset Venäjää kohtaan saattavat tänne eksyä, niin siitä meidän on yhdessä huolehdittava, että kansalaiset kokevat olevansa kuitenkin turvassa ja tiedotus meillä toimii — ja nimenomaan oikea-aikainen tiedotus.

Jäin miettimään sitä, että esimerkiksi ikäihmisille olisi helpompi nämä tiedotteet tulkita, kun olisi yksiselitteinen koteihin jaettu ohje, mitenkä toimitaan, mistä tiedotteita voi tulla ja mitenkä sitten tiedotteen saatuaan pitää reagoida. Etukäteen osattaisiin valmistautua siihen, jos teksti-tv:stä näen viestin taikka jos puhelimeen tulee viesti, ja olisi jo luettu kirjallisia ohjeita. Onko mahdollista toimittaa koteihin yksiselitteinen ohje, jota voidaan noudattaa, kun viesti tulee, sisäministeri Rantanen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

16.27 **Sisäministeri Mari Rantanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä asia on meillä myöskin ministeriössä selvityksessä ja harkinnassa, tulisiko näin toimia. Olemme julkaisseet jo toissa vuonna Suomi.fi-sivustolle varautumiseen liittyviä asioita.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 53/2026 vp

Nyt tietysti on hyvin tärkeätä, että meillä ensinnäkin se vaaratiedote tulee monikanavaisesti, juuri sen vuoksi, koska meillä on esimerkiksi hyvin eri-ikäisiä ihmisiä tässä maassa, he käyttävät erilaisia kanavia. Tästä syystä esimerkiksi edelleen radio, televisio ja teksti-tv ovat oikein hyviä vaaratiedotekanavia, jotta myös vanhempi väestö, joka ei älypuhelinia käytä, saa nämä tiedot.

Niin kuin todettua, olemme havainneet sen, että kansalaiset tarvitsevat enemmän tietoa siitä, miten kussakin kriisitilanteessa toimitaan. Siinä mielessä tämä asia on kyllä jo nyt työn alla ja ollaan osin jo keretty lisäämäänkin muun muassa näitä tarkempia ohjeita tuonne internetsivulle pelastustoimi.fi, mutta meillä on arvioissa [Puhemies koputtaa] myöskin tämä kirjallinen materiaali.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

16.29 **Markku Siponen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin saimme jälleen viime viikolla varoittavan esimerkin tästä maahamme kohdistuvasta drooniuhasta, tällä kertaa Uudellemaalle, ja vastaavia tapauksia sattui aiemmin Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Valitettavasti tälläkään kertaa ei tämä tiedottaminen ja kansalaisten varoittaminen mennyt putkeen, ja sama toistui näissä aiemmissa tapauksissa. Tarvitaan yksinkertainen ja nopeasti ihmiset tavoittava järjestelmä, ja ministerille kommenttina, että kun olette nyt neljä kertaa maininnut Teksti-TV:n, niin se ei tänä päivänä korvaa tekstiviestiä, joten tarvitaan pikaisesti myöskin tämä väylä kuntoon.

Tuntuu, että tämä ei ole ollut oikein hallussa, että ministeriöiden välillä on vastuuta siirretty, syy on ollut aina jossakin muualla. Haluan vielä kysyä hallitukselta: kuka kantaa vastuun, että järjestelmä ei ole vielääkään käytössä, ja mikä on arvio sen valmistumisesta? [Jenna Simula: Olipa rakentavaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.30 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt haluan vähän kyllä puolustaa sisäministerin erinomaisia puheenvuoroja. Hän on lukemattomia kertoja kertonut tässä, että meillä ei ole katvetta, pahaa ongelmaa, tässä viestimisessä, koska meillä on monikanavainen järjestelmä, lukuisia eri kanavia, mutta siitä tehdään vielä parempi, kun me saadaan tämä pakotettu viestijärjestelmä, [Jenna Simula: Keskusta politiikoi!] ja se tulee niin nopeasti kuin mahdollista. Ei ole päivämäärää nyt antaa, mutta tänäänkin sen tiimoilta tehdään koko ajan töitä, koko ajan painetaan päälle, että se tulee niin nopeasti kuin mahdollista.

Kaikki nämä ministeri Rantasen useaan otteeseen kertomat eri kanavat takaavat sen, että se tieto kyllä saadaan todella laajasti suomalaisille. Nyt oleellisempaa on se, että suomalaiset tietävät seuraavalla kerralla, miten pitää toimia. Siinä oli selkeästi ongelma, ja sen me erityisesti nyt haluamme korjata. Tulemme tekemään kaikkemme, että kun se vaaratiedote tulee, niin ei tarvitse miettiä, voiko viedä lapsen kouluun, lähettää lapsen kouluun, voiko lähteä töihin, kulkeeko joukkoliikenne, vaan tässä yhteiskunnassa on selvät sävelet. Tämä laitetaan kuntoon.